

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Θεσμικό πλαίσιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

A. Επί της αρχής του σχεδίου νόμου

Το θεσμικό πλαίσιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές και την πανεπιστημιακή έρευνα, που θεσπίσθηκε το 1992 με το νόμο 2083 και έθεσε τα θεμέλια για την οργάνωση αφενός των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και αφετέρου της πανεπιστημιακής έρευνας στα Α.Ε.Ι. της χώρας, είναι ανάγκη να προσαρμοσθεί στα νέα εκπαιδευτικά δεδομένα της εποχής μας, να παρακολουθεί τις ευρωπαϊκές εξελίξεις στην ανώτατη εκπαίδευση και τις νέες διαμορφώμενες διεθνώς συνθήκες και προοπτικές και να παρέμβει θετικά στα όποια προβλήματα ανέκυψαν κατά τη 16ετή εφαρμογή του.

Το παρόν σχέδιο νόμου κωδικοποιεί και συμπληρώνει τις ισχύουσες διατάξεις για τις μεταπτυχιακές σπουδές προκειμένου να προσαρμοσθεί πλήρως η ελληνική νομοθεσία στα ευρωπαϊκά δεδομένα και να οργανωθούν οι μεταπτυχιακές σπουδές με τρόπο σύγχρονο και εξωστρεφή. Ειδικότερα, το παρόν σχέδιο νόμου αποσκοπεί πλην των άλλων στην ευελιξία της οργάνωσης και λειτουργίας Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), στην περαιτέρω ανάπτυξη και αναβάθμιση των μεταπτυχιακών σπουδών στο εσωτερικό, αλλά και στη συνεργασία των Α.Ε.Ι. της χώρας μας με αναγνωρισμένα ομοταγή ιδρύματα του εξωτερικού και κυρίως της Ευρώπης για κοινά προγράμματα και συνεπίβλεψη διδακτορικών διατριβών υποψήφιων διδακτόρων, στην καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, στην προώθηση της κινητικότητας και επίλυση των δυσχερειών για την ελεύθερη διακίνηση φοιτητών, διδασκόντων και ερευνητών, στη συστηματοποίηση και ουσιαστικοποίηση της χρηματοδότησης τόσο των μεταπτυχιακών σπουδών όσο και της πανεπιστημιακής έρευνας και στην ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου για την ποιοτική αξιολόγηση των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.

Το σχέδιο νόμου αποσκοπεί επίσης στην αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.) με σκοπό τη δημιουργία των προϋποθέσεων για δημιουργική συνεργασία με το πανεπιστημιακό περιβάλλον, δεδομένου ότι η λειτουργία των υφιστάμενων Ε.Π.Ι. έχει δημιουργήσει σε αρκετές περιπτώσεις προβλήματα στο εσωτερικό των οικείων ιδρυμάτων, καθόσον η ίδρυσή τους δεν έγινε πάντοτε με βάση μια ουσιαστική αξιολόγηση της σκοπιμότητας, των στόχων και της βιωσιμότητάς τους.

Οι κυριότεροι στόχοι του προτεινόμενου σχεδίου νόμου είναι, μεταξύ άλλων:

- Η ενδυνάμωση των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. με τη δυνατότητα που τους δίνεται να οργανώνουν – με ορισμένες προϋποθέσεις – Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) για χορήγηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.). Επίσης, προβλέπεται η συμμετοχή μελών Ε.Π. στις τριμελείς συμβουλευτικές επιτροπές υποψηφίων διδακτόρων στα Πανεπιστήμια και στις επιταμελείς εξεταστικές επιτροπές για την κρίση Διδακτορικών Διατριβών.

- Η ενθάρρυνση της συνεργασίας των Α.Ε.Ι. της χώρας μας με αναγνωρισμένα ομοταγή ιδρύματα του εξωτερι-

κών για κοινά προγράμματα και συνεπίβλεψη Διδακτορικών Διατριβών.

- Η δυνατότητα οργάνωσης αυτοδύναμων Π.Μ.Σ. στο εξωτερικό από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, με σκοπό την εξωστρέφεια της ελληνικής Ανώτατης Εκπαίδευσης.

- Η ευελιξία στη διαδικασία απόκτησης Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ.), ώστε κάθε τμήμα Πανεπιστημίου να έχει την ευχέρεια με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) να καθορίζει το ίδιο και κατά περίπτωση τον τρόπο κτήσης του Δ.Δ., είτε μέσα από πρόγραμμα με οργανωμένο κύκλο μαθημάτων και εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, είτε με την απευθείας εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

- Η διεύρυνση της σύνθεσης Τριμελών Συμβουλευτικών Επιτροπών και Επαμελών Εξεταστικών Επιτροπών για το Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.) με δυνατότητα συμμετοχής σε αυτά πλην μελών Δ.Ε.Π. και Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. κατόχων Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ.), καθηγητών Α.Ε.Ι. του εξωτερικού, καθηγητών Α.Σ.Ε.Ι. και ερευνητών Α', Β' και Γ' βαθμίδας, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

- Ο περιορισμός του αριθμού υποψήφιων διδακτόρων που μπορεί να επιβλέπει κάθε μέλος Δ.Ε.Π..

- Η διεύρυνση των πηγών χρηματοδότησης των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και η διαφάνεια στη διαχείριση των εσόδων τους μέσω των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.).

- Η ενίσχυση της αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι. και στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών με μεταφορά αρμοδιοτήτων στα όργανα διοίκησης των Α.Ε.Ι.. Ενδεικτικά αναφέρεται η εκχώρηση στα Α.Ε.Ι. της δυνατότητας αναπροσαρμογής του προγράμματος των μαθημάτων χωρίς νέα έγκριση του ΥΠ.Ε.Π.Θ., και ο καθορισμός της γλώσσας διδασκαλίας και συγγραφής της διπλωματικής εργασίας ή διδακτορικής διατριβής.

- Ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.).

B. Επί των άρθρων του σχεδίου νόμου

Με το άρθρο 1 καθορίζονται οι γενικές αρχές και ο σκοπός των μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα, οι προϋποθέσεις έναρξης λειτουργίας Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) τόσο στα Πανεπιστήμια όσο και στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) και την Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. σε επίπεδο Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.), καθώς επίσης και η δυνατότητα οργάνωσης Π.Μ.Σ. από τα Γενικά Τμήματα.

Με το άρθρο 2 καθορίζονται θέματα που σχετίζονται με την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.). Συγκεκριμένα καθορίζονται η σύνθεση και οι αρμοδιότητες της Συγκλήτου ή Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης (Σ.Ε.Σ.), της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) ή της Ειδικής Διατηματικής Επιτροπής (Ε.Δ.Ε.), της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) και του Διευθυντή Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Με το άρθρο 3 καθορίζονται θέματα που σχετίζονται με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Με το άρθρο 4 καθορίζονται θέματα που σχετίζονται με τη διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής των εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών.

Με το άρθρο 5 καθορίζονται θέματα που σχετίζονται με τους διδάσκοντες και επιβλέποντες στα Π.Μ.Σ..

Με το άρθρο 6 καθορίζονται θέματα που σχετίζονται

με τη διάρθρωση και έγκριση των Π.Μ.Σ. Συγκεκριμένα καθορίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία κατάρτισης και έγκρισης των Π.Μ.Σ., κατάρτισης του Ειδικού Πρωτοκόλλου Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) στην περίπτωση διατηματικών ή διιδρυματικών Π.Μ.Σ. και γενικότερα θέματα των μεταπτυχιακών σπουδών.

Με το άρθρο 7 καθορίζονται θέματα που σχετίζονται με τη διάρκεια λειτουργίας και τη δυνατότητα παράτασης Π.Μ.Σ..

Με το άρθρο 8 καθορίζονται θέματα σχετικά με τους πόρους και τη διαχείριση των εσόδων των Π.Μ.Σ., και συγκεκριμένα οι πηγές κάλυψης του κόστους λειτουργίας τους, οι προϋποθέσεις επιχορήγησης των Π.Μ.Σ. από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και η διαχείριση των εσόδων τους.

Με το άρθρο 9 καθορίζονται θέματα που σχετίζονται με τη διαδικασία εκπόνησης διδακτορικής διατριβής υποψήφιων διδακτόρων και συγκεκριμένα οι προϋποθέσεις εκπόνησης διατριβής, η σύνθεση της Τριμελούς Συμβουλευτικής και της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, η αναλογία υποψήφιων διδακτόρων και μελών Δ.Ε.Π., η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την εκπόνηση και οι υποχρεώσεις του υποψήφιου διδάκτορα για την έγκριση της διδακτορικής διατριβής. Επίσης, στο άρθρο αυτό καθορίζονται θέματα που σχετίζονται με την υγειονομική και νοσοκομειακή περίθαλψη των μεταπτυχιακών φοιτητών, την καταβολή διδάκτρων και τη χορήγηση φοιτητικών δανείων.

Με το άρθρο 10 καθορίζονται όλα τα θέματα που αφορούν την οργάνωση Π.Μ.Σ. ελληνικών Α.Ε.Ι. στην αλλοδαπή και τη συνεργασία μεταξύ ελληνικών Α.Ε.Ι. και αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής για την κατάρτιση κοινών Π.Μ.Σ., καθώς και Πανεπιστημίων για τη συνεπίβλεψη διδακτορικών διατριβών.

Με το άρθρο 11 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.) και συγκεκριμένα καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ίδρυσης, οργάνωσης, διοίκησης και εν γένει λειτουργίας των Ε.Π.Ι..

Το άρθρο 12 περιλαμβάνει τις διατάξεις που καταργούνται με την ψήφιση του παρόντος σχεδίου νόμου καθώς και μεταβατικές διατάξεις για την προσαρμογή στο νέο θεσμικό πλαίσιο.

Το άρθρο 13 περιλαμβάνει την έννοια των συντομογραφιών που αναφέρονται στο κείμενο του νόμου.

Το άρθρο 14, τέλος, ορίζει ότι η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 13 Ιουνίου 2008

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Πρ. Παυλόπουλος

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Ευάγ. - Β. Μεϊμαράκης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Αλογοσκούφης

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Χρ. Φώλιας

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ευρ. Στυλιανίδης

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Δ. Αβραμόπουλος

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Θεσμικό πλαίσιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές

Άρθρο 1 Γενικές διατάξεις

1. Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 3549/2007 έχουν την ευθύνη για το σχεδιασμό και την οργάνωση των μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα και χορηγούν Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.). Τα Πανεπιστήμια έχουν επιπλέον τη δυνατότητα για τη χορήγηση των Διδακτορικών Διπλωμάτων (Δ.Δ.).

2. Τμήματα των Α.Ε.Ι. μπορούν να οργανώνουν αυτοδύναμα ή να συνδιοργανώνουν μεταξύ τους ή με Πανεπιστήμια του εσωτερικού ή με ομοταγή ιδρύματα του εξωτερικού Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) για τη χορήγηση Μ.Δ.Ε.. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή αιτήματος έγκρισης Π.Μ.Σ. προς το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων είναι η συνυποβολή της έκθεσης αξιολόγησης του οικείου Τμήματος, σύμφωνα με το ν. 3374/2005 (ΦΕΚ 189 Α'), από την οποία προκύπτει η ύπαρξη των απαραίτητων προϋποθέσεων για τη λειτουργία του Προγράμματος.

3. α) Τα Π.Μ.Σ. αποσκοπούν στην περαιτέρω προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και στην προώθηση της έρευνας με συνεκτίμηση των αναγκών ανάπτυξης της χώρας.

β) Π.Μ.Σ. οργανώνονται μόνο σε Τμήματα, στα οποία παρέχονται προπτυχιακές σπουδές, και αναφέρονται στις ίδιες ή σε συναφείς ειδικότητες με τα γνωστικά αντικείμενα του οικείου Τμήματος.

γ) Κατ' εξαίρεση Γενικά Τμήματα Α.Ε.Ι. μπορούν να οργανώνουν αυτοδύναμα Π.Μ.Σ. σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού. Τα προγράμματα αυτά που ήδη οργανώθηκαν και λειτουργούν κατά το χρόνο ενάρξεως ισχύος του παρόντος νόμου θεωρούνται ότι λειτουργούν νομίμως από της συστάσεως τους σε Γενικά Τμήματα Πανεπιστημίων ή Τ.Ε.Ι..

Άρθρο 2 Όργανα Π.Μ.Σ.

Για την οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

α) Η Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης ή η Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Σ.Ε.Σ.) του Ιδρύματος, η οποία περιλαμβάνει τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., που με οποιαδήποτε ιδιότητα είναι μέλη τους, και δύο (2) εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών. Τα όργανα αυτά είναι αρμόδια για

κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές.

β) Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του οικείου Τμήματος, η οποία απαρτίζεται από τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του Τμήματος, τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. της Γενικής Συνέλευσης ή Συνέλευσης του Τμήματος και δύο (2) εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος. Η Γ.Σ.Ε.Σ. είναι αρμόδια για την κατάρτιση και εισήγηση προτάσεων για Π.Μ.Σ., τον ορισμό των μελών των συμβουλευτικών επιτροπών, των εξεταστικών επιτροπών, της συντονιστικής επιτροπής, την απονομή μεταπτυχιακών διπλωμάτων, τη συγκρότηση των επιτροπών επιλογής ή εξέτασης των υπουργικών μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις. Σε κάθε περίπτωση διατημηματικού Π.Μ.Σ., τις αρμοδιότητες της Γ.Σ.Ε.Σ. ασκεί Ειδική Διατημηματική Επιτροπή (Ε.Δ.Ε.), η οποία συγκροτείται από μέλη των αντίστοιχων Γενικών Συνελεύσεων ή Συνελεύσεων των οικείων Τμημάτων, τα οποία εκλέγονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. κάθε Τμήματος.

γ) Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., η οποία απαρτίζεται από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του Τμήματος, τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο ή την επιβλέψη διδακτορικών διατριβών και τα οποία ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του προγράμματος.

δ) Ο Διευθυντής για κάθε Π.Μ.Σ. προεδρεύει της Σ.Ε., ορίζεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος ή στην περίπτωση διατημηματικού Π.Μ.Σ., της Ε.Δ.Ε., για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης και μπορεί να ασκεί τα καθήκοντά του με μερική απαλλαγή από τις διδακτικές του υποχρεώσεις.

Ο Διευθυντής ανήκει στη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, είναι του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου με το γνωστικό αντικειμένο του Π.Μ.Σ., προεδρεύει της Ε.Δ.Ε. στην περίπτωση διατημηματικού Π.Μ.Σ. και ασκεί τα καθήκοντα που ορίζει ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος που προβλέπεται στο άρθρο 3 του παρόντος, και ο εσωτερικός κανονισμός του Ιδρύματος. Το Τμήμα στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ. αναλαμβάνει και τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος στην περίπτωση διατημηματικού Π.Μ.Σ. για το αντίστοιχο διάστημα.

Ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. ή στην Ε.Δ.Ε. κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική εφαρμογή του Π.Μ.Σ..

ε) Ο Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων κάθε Ιδρύματος έχει την εποπτεία και το γενικότερο συντονισμό των μεταπτυχιακών σπουδών, σε επίπεδο Ιδρύματος.

Άρθρο 3 Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Τα Ιδρύματα στα οποία λειτουργούν Π.Μ.Σ. εκδίδουν Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο οποίος καταρτίζεται από το Πρυτανικό Συμβούλιο, εγκρίνεται από τη Σ.Ε.Σ. και κοινοποιείται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του Ιδρύματος, στον οποίο και ενσωματώνεται.

2. Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών περιλαμβάνει ιδίως τη δομή και τους κανόνες λειτουργίας των Π.Μ.Σ., τον αριθμό και τον τρόπο επιλογής των εισακτέ-

ων στα Π.Μ.Σ., τα κριτήρια γλωσσομάθειας, καθώς και τις διαδικασίες αναστολής φοίτησης, τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση υποτροφιών, την ανώτατη διάρκεια φοίτησης και τις διαδικασίες παράτασης, αναστολής και επανέναρξης των μεταπτυχιακών σπουδών, τις ελάχιστες διδακτικές ώρες των μεταπτυχιακών μαθημάτων ανά εξάμηνο και τις απαραίτητες πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με το ν. 3374/2005, τον τρόπο αναπλήρωσής τους, τη διάρκεια των εξεταστικών περιόδων, τα αναλυτικά προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, τις υποχρεώσεις για τη λήψη του διπλώματος, τις διαδικασίες αναθέωρησης των Π.Μ.Σ., τον ανώτατο αριθμό μαθημάτων στα οποία μπορεί να εγγραφεί κάθε μεταπτυχιακός φοίτης ανά εξάμηνο, το χαρακτηρισμό των μαθημάτων και τα τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα, τη δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων από άλλα Τμήματα, τις κατευθύνσεις, την έκταση και το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών μαθημάτων, τη δυνατότητα μερικής φοίτησης, τους κανόνες εξετάσεων και αξιολόγησης των επιδόσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών, τα κριτήρια αξιολόγησης με έμφαση στον περιοδικό έλεγχο της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου, τις διαδικασίες αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και τα συλλογικά όργανα, το τελετουργικό αποφοίτησης, τον τύπο των μεταπτυχιακών και διδακτορικών διπλωμάτων και την καθομολόγηση των διδακτόρων, τον τύπο του Παραρτήματος Διπλώματος σύμφωνα με το ν. 3374/2005 καθώς και ζητήματα τεχνολογικής και οικονομικής υποστήριξης των Π.Μ.Σ. και ειδικής γραμματειακής κάλυψης των αναγκών τους, καθώς και άλλο σχετικό ζήτημα.

3. Με απόφαση της Σ.Ε.Σ. του οικείου ή των οικείων Ιδρυμάτων, μετά από γνώμη της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος ή της Ε.Δ.Ε., μπορεί να προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων και το ύψος αυτών για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές συγκεκριμένου προγράμματος.

Άρθρο 4 Εισακτέοι στα Π.Μ.Σ. - Διαδικασίες επιλογής

1. α) Στα Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται κυρίως με συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων: το γενικό βαθμό του πτυχίου, τη βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα που είναι σχετικά με τα μαθήματα του Π.Μ.Σ., την επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο και την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου.

β) Η Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου Τμήματος καθορίζει με απόφαση της τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, τον ορισμό συμπληρωματικών κριτηρίων ή τη διεξαγωγή εξετάσεων και συνεντεύξεων, τα αποτελέσματα των οποίων συνεκτιμώνται κατά την επιλογή.

2. Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται από επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του οικείου Τμήματος, που συγκροτείται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ..

3. Σε κάθε Π.Μ.Σ. επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτός ένας (1) υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικειμένου του Π.Μ.Σ. και ένας (1) αλλοδαπός υπότροφος του Ελληνικού Κράτους.

Άρθρο 5

Διάσκοντες στα Π.Μ.Σ. - Επιβλέποντες

1. α) Τη διδασκαλία των μαθημάτων και τις ασκήσεις στα Π.Μ.Σ. μπορούν να αναλαμβάνουν:

αα) Μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του οικείου Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, ειδικοί επιστήμονες ή διδάσκοντες βάσει του π.δ. 407/1980 (ΦΕΚ 112 Α'), οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

ββ) Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή επιστημονική συγγραφική ή ερευνητική δραστηριότητα.

γγ) Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ..

β) Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να ανατίθεται επικουρικό έργο σε διδάσκοντες βάσει του π.δ. 407/1980 (ΦΕΚ 112 Α') ή σε Καθηγητές Εφαρμογών των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., εφόσον η δυνατότητα αυτή προβλέπεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος.

2. Τα μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Π. δεν επιτρέπεται να απασχολούνται αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ., όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του οικείου Ιδρύματος.

3. Η διδασκαλία των μαθημάτων και των ασκήσεων του Π.Μ.Σ. ανατίθεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. με απόφασή της, ύστερα από εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του Τμήματος. Ειδικότερες προϋποθέσεις ανάθεσης διδασκαλίας και ασκήσεων ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος.

4. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, ο οποίος παρακολουθεί Π.Μ.Σ. που απονέμει Μ.Δ.Ε., ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της Σ.Ε., ένα μόνιμο μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ως επιβλέπων. Η Σ.Ε. και ο επιβλέπων έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή. Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, ή άλλα μόνιμα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. μπορεί να ορίζονται συνεπιβλέποντες του μεταπτυχιακού φοιτητή. Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος.

Άρθρο 6

Διάρθρωση - Έγκριση Π.Μ.Σ. της ημεδαπής

1. α) Τα Π.Μ.Σ. καταρτίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου Τμήματος που διαθέτει την απαραίτητη κτιριακή-υλικοτεχνική υποδομή και το απαραίτητο διδακτικό και λοιπό προσωπικό και υποβάλλονται για έγκριση στη Σ.Ε.Σ. του Ιδρύματος.

β) Στο Π.Μ.Σ. μπορεί να μετέχουν περισσότερα του ενός Τμήματα του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένα ερευνητικά Ιδρύματα της ημεδαπής.

Στην περίπτωση διατμηματικού ή διιδρυματικού Π.Μ.Σ.

το πρόγραμμα καταρτίζεται από όλα τα συνεργαζόμενα Τμήματα και εγκρίνεται από τις Σ.Ε.Σ. των οικείων Ιδρυμάτων.

Στην περίπτωση διατμηματικού ή διιδρυματικού Π.Μ.Σ. καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων το οποίο εγκρίνεται από τις οικείες Σ.Ε.Σ. των Πανεπιστημίων ή τα αντίστοιχα όργανα διοίκησης των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., και στο οποίο καθορίζονται πλην των άλλων οι υποχρεώσεις κάθε Τμήματος, θέματα του διδακτικού προσωπικού και μεταπτυχιακών φοιτητών, ο αριθμός των μελών της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (Ε.Δ.Ε.) στην οποία εκπροσωπείται κάθε Τμήμα, η διαδικασία εκλογής Διευθυντή ο οποίος είναι μέλος της Ε.Δ.Ε. και γενικά κάθε θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ..

Μέλη της Ε.Δ.Ε. ορίζονται κατά προτίμηση μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. αντίστοιχου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου.

γ) Κάθε Π.Μ.Σ. καταλήγει στην απονομή Μ.Δ.Ε. και διαρκεί τουλάχιστον ένα πλήρες ημερολογιακό έτος. Εφόσον προβλέπεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία μπορεί να αντικαθίσταται με άλλον πρόσφορο τρόπο που κρίνεται τεκμηριωμένα ότι ισοδυναμεί με την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

δ) Ο ανώτατος χρόνος απόκτησης Μ.Δ.Ε. ορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να δοθεί αναστολή φοίτησης μέχρι δώδεκα (12) μήνες με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ..

ε) Σε περίπτωση λειτουργίας Π.Μ.Σ. μερικής φοίτησης, η διάρκεια του πρέπει να είναι τουλάχιστον κατά ένα εξάμηνο μεγαλύτερη από αυτή των Π.Μ.Σ. πλήρους φοίτησης.

στ) Για την απονομή Μ.Δ.Ε. απαιτείται η επιτυχής εξέταση στα προβλεπόμενα από το οικείο πρόγραμμα μαθήματα, σε συνδυασμό με τη συμμετοχή του μεταπτυχιακού φοιτητή στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο πρόγραμμα και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Το Σχέδιο Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία που εξετάζονται από τη Σ.Ε.Σ.:

α) Το αντικείμενο και το σκοπό του προγράμματος.

β) Το είδος των μεταπτυχιακών τίτλων που απονέμονται.

γ) Τις κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτές.

δ) Τη χρονική διάρκεια για τη χορήγηση των τίτλων.

ε) Τα μαθήματα, τη γλώσσα διδασκαλίας, τη διδακτική και ερευνητική απασχόληση των μεταπτυχιακών φοιτητών, τις πρακτικές ασκήσεις και κάθε άλλου είδους δραστηριότητα, καθώς και τις πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με το ισχύον ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων.

στ) Τον αριθμό των μεταπτυχιακών φοιτητών, τις δυνατότητες και τις ανάγκες του οικείου Τμήματος σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή για την απρόσκοπτη λειτουργία του προγράμματος.

ζ) Τη χρονική διάρκεια λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και αναλυτικά το κόστος της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, της λειτουργίας και τις πηγές χρηματοδότησής του.

η) Την έκθεση αξιολόγησης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου.

3. Η τελική έγκριση του Π.Μ.Σ. γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Μόνο επί των στοιχείων στ΄, ζ΄ και η΄ του προγράμματος ασκεί ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ουσιαστικό έλεγχο.

Με πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και έγκριση της Σ.Ε.Σ. μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

4. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων χρηματοδοτεί κατά προτεραιότητα Π.Μ.Σ., τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο επιστημονικών τομέων προτεραιότητας, που έχουν καθορισθεί με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 7 Διάρκεια Π.Μ.Σ.

1. Η διάρκεια λειτουργίας ενός Π.Μ.Σ. είναι το πολύ οκτώ (8) έτη και προβλέπεται στην εγκριτική υπουργική απόφαση. Το αργότερο το τελευταίο εξάμηνο του χρόνου λειτουργίας του, με απόφαση της Σ.Ε.Σ. μετά από πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος, μπορεί να ζητηθεί παράταση της λειτουργίας του, το πολύ για άλλα οκτώ έτη κατ’ ανώτατο όριο.

2. Για την έκδοση της υπουργικής απόφασης παράτασης του Π.Μ.Σ., πρέπει να έχει προηγηθεί απαραίτητα αξιολόγηση του προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση για λόγους αντικειμενικούς, το αίτημα της παράτασης πρέπει να συνοδεύεται από ειδική έκθεση του Διευθυντή του προγράμματος, με την οποία γίνεται συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε και αναφέρονται ο βαθμός ικανοποίησης των στόχων που είχαν τεθεί, οι λόγοι που επιβάλλουν την παράτασή του, η βιωσιμότητά του και γενικά στοιχεία που αιτιολογούν την αναγκαιότητα της παράτασης.

Άρθρο 8 Πόροι των Π.Μ.Σ. - Διαχείριση εσόδων

1. α) Πόροι των Π.Μ.Σ. μπορεί να είναι δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα, χορηγίες φορέων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα γενικά, νομικών ή φυσικών προσώπων ή πόροι από ερευνητικά προγράμματα, κοινοτικά προγράμματα, επιχορηγήσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού και διδακτηρία.

β) Τα Π.Μ.Σ. δικαιούνται χρηματοδότησης από τον τακτικό προϋπολογισμό σύμφωνα με την υπουργική απόφαση έγκρισή τους, η οποία καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησής τους βάσει κριτήριων ποιότητας και των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης του οικείου Τμήματος σύμφωνα με το ν. 3374/2005 (ΦΕΚ 189 Α΄) και του καθενός Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος νόμου.

2. Η διαχείριση των εσόδων των Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) και κατανέμονται ως εξής:

α) 65% για λειτουργικά έξοδα του προγράμματος και για αμοιβές - αποζημιώσεις του διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού για εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους.

β) 25% για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του ιδρύματος που αφορούν το Π.Μ.Σ. και

γ) 10% κρατήσεις υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε..

Η ανωτέρω κατανομή δεν ισχύει στην περίπτωση χορηγίας ή δωρεάς για συγκεκριμένο σκοπό, καθώς και για κρατικές επιχορηγήσεις, οι οποίες κατανέμονται σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

3. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. είναι αρμόδιος για τη σύνταξη του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Γ.Σ.Ε.Σ., την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

Άρθρο 9 Διδακτορική διατριβή

1. α) Ο υποψήφιος που ενδιαφέρεται για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, υποβάλλει σχετική αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος, στο οποίο ενδιαφέρεται να εκπονήσει τη διδακτορική διατριβή, προσδιορίζοντας σε γενικές γραμμές το αντικείμενό της.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος εξετάζει αν ο υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με βάση τα κριτήρια που έχουν τεθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

β) Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής έχουν κάτοχοι Μ.Δ.Ε..

2. Για κάθε υποψήφιο διδάκτορα ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. τριμελής συμβουλευτική επιτροπή για την επίβλεψη και καθοδήγηση του υποψήφιου, στην οποία μετέχουν ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος της βαθμίδας του καθηγητή, αναπληρωτή καθηγητή ή επίκουρου καθηγητή, ως επιβλέπων, και άλλα δύο (2) μέλη, τα οποία μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π. του ίδιου ή άλλου Τμήματος του ίδιου ή άλλου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές Α.Ε.Ι., καθηγητές Α.Σ.Ε.Ι. ή μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. ή ερευνητές των βαθμίδων Α΄, Β΄ ή Γ΄ αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπονεί τη διατριβή του.

Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. μπορεί να επιβλέπει μέχρι πέντε (5) το πολύ υποψήφιους διδάκτορες.

3. α) Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα καθορίζει το θέμα της διδακτορικής διατριβής.

β) Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Με σχετική απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να προβλέπεται η παράλληλη παρακολούθηση και επιτυχής περάτωση οργανωμένου κύκλου μαθημάτων ή άλλες συναφείς δραστηριότητες.

γ) Ο υποψήφιος διδάκτορας έχει υποχρέωση, εφόσον του ζητηθεί, να προσφέρει εκπαιδευτικές υπηρεσίες στο Τμήμα, στο οποίο εκπονεί τη διατριβή του, σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ιδρύματος.

δ) Με πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ανατίθεται σε υποψήφιους διδάκτορες η επικουρία μελών Δ.Ε.Π. σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο με ωριαία αντιμισθία που επιβαρύνει τον προϋπολογισμό

του ιδρύματος.

ε) Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα υποβάλλει έκθεση προόδου στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος στο τέλος κάθε χρόνου από τον ορισμό της.

4. α) Για την τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψήφιου διδάκτορα, μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεών του, ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. εππαμελής εξεταστική επιτροπή, στην οποία μετέχουν και τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη της εππαμελούς εξεταστικής επιτροπής πρέπει να είναι μέλη Δ.Ε.Π., εκ των οποίων τουλάχιστον δύο (2) πρέπει να ανήκουν στο οικείο Τμήμα. Τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π.. Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές Α.Ε.Ι., καθηγητές Α.Σ.Ε.Ι. ή μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Όλα τα μέλη της εππαμελούς εξεταστικής επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπόνησε τη διατριβή του.

β) Ο υποψήφιος διδάκτορας αναπτύσσει τη διατριβή του, δημόσια, ενώπιον της εππαμελούς εξεταστικής επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και κατά πόσον αυτή αποτελεί συμβολή στην επιστήμη. Για την έγκριση της διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη τουλάχιστον πέντε (5) μελών της εππαμελούς εξεταστικής επιτροπής. Η αναγόρευση του υποψήφιου σε διδάκτορα γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.. Τα σχετικά με την αναγόρευση καθορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

γ) Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζεται η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής.

5. α) Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές για απόκτηση Μ.Δ.Ε. και οι υποψήφιοι διδάκτορες που δεν έχουν υγειονομική κάλυψη δικαιούνται υγειονομικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, όπως ισχύει και για τους προπτυχιακούς φοιτητές.

β) Οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 2640/1998 (ΦΕΚ 206 Α') εφαρμόζονται αναλόγως και στους μεταπτυχιακούς φοιτητές για απόκτηση Μ.Δ.Ε. ή υποψήφιοις διδάκτορες, σε περίπτωση που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους.

γ) Για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 43 του ν. 2413/1996 (ΦΕΚ 124 Α') για τη χορήγηση φοιτητικών δανείων.

Άρθρο 10

Π.Μ.Σ. ελληνικών Α.Ε.Ι. στην αλλοδαπή και κοινά Π.Μ.Σ. μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών Α.Ε.Ι.

1. α) Α.Ε.Ι. της ημεδαπής μπορούν να δημιουργούν μόνα τους, ή σε συνεργασία μεταξύ τους, αυτοδύναμα αυτοχρηματοδοτούμενα Π.Μ.Σ. στο εξωτερικό. Για τα προγράμματα αυτά, το ίδρυμα ή τα συνεργαζόμενα ιδρύματα της ημεδαπής οφείλουν να υποβάλουν μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας στο Υπουργείο Εθνικής Παι-

δείας και Θρησκευμάτων, όπου θα παρουσιάζονται αναλυτικά ο προϋπολογισμός, οι πηγές χρηματοδότησης, οι διαδικασίες εγκατάστασης, οι ενδεχόμενες συνεργασίες, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, η μετακίνηση του διδακτικού προσωπικού, ο τύπος του χορηγούμενου τίτλου, η οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος, η συγκρότηση συντονιστικού οργάνου, η γλώσσα διδασκαλίας και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές της χώρας υποδοχής.

β) Α.Ε.Ι. της ημεδαπής μπορούν να συνεργάζονται με αναγνωρισμένα ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής για την οργάνωση και λειτουργία κοινών Π.Μ.Σ. για χορήγηση Μ.Δ.Ε.. Για τα κοινά αυτά Π.Μ.Σ. καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) μεταξύ των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων, στο οποίο καθορίζονται το αντικείμενο του προγράμματος, η διάρκεια της συνεργασίας, οι πηγές χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, η μετακίνηση του διδακτικού προσωπικού ή των φοιτητών, η χορήγηση ενιαίου τίτλου ή χωριστού τίτλου από κάθε ίδρυμα, ο τύπος του χορηγούμενου τίτλου, η συγκρότηση συντονιστικού οργάνου με αρμοδιότητες αντίστοιχες αυτών της ειδικής διατμηματικής επιτροπής των διιδρυματικών προγραμμάτων της ημεδαπής, η γλώσσα ή οι γλώσσες διδασκαλίας ή συγγραφής και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο της νομοθεσίας που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές κάθε συνεργαζόμενης χώρας. Τα ανωτέρω για το Ε.Π.Σ. ισχύουν και στην περίπτωση συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών. Με το Ε.Π.Σ. μπορούν να ορίζονται πλην των άλλων και τα επιστημονικά πεδία των διδακτορικών διατριβών.

γ) Τα Πανεπιστήμια της ημεδαπής μπορούν να συνεργάζονται με αναγνωρισμένα ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη.

δ) Το Ε.Π.Σ. καταρτίζεται από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα, εγκρίνεται από τις Σ.Ε.Σ. αυτών και υποβάλλεται από τα Ελληνικά ιδρύματα στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την έκδοση υπουργικής απόφασης, με την οποία γίνεται η τελική έγκριση του προγράμματος, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 6 του παρόντος νόμου.

ε) Στις περιπτώσεις εκπόνησης διδακτορικής διατριβής ορίζεται ένας επιβλέπων από κάθε συνεργαζόμενο ίδρυμα. Οι συνεπιβλέποντες συμμετέχουν στην προβλεπόμενη τριμελή συμβουλευτική επιτροπή. Τη διοικητική και οργανωτική ευθύνη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής αναλαμβάνει ένα εκ των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων, που ορίζεται στο Ε.Π.Σ.. Η διαδικασία εκπόνησης της διατριβής γίνεται με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη νομοθεσία της χώρας, το ίδρυμα της οποίας έχει τη διοικητική και οργανωτική ευθύνη. Στο ίδρυμα αυτό γίνεται και η τελική κρίση της διατριβής του υποψήφιου από την επιταμελή εξεταστική επιτροπή του νόμου αυτού για την ελληνική πλευρά, ή την αντίστοιχη επιτροπή του ίδρυματος της αλλοδαπής, στην οποία συμμετέχουν όλοι οι συνεπιβλέποντες. Στην επιταμελή εξεταστική επιτροπή μπορεί να συμμετέχουν εκτός από τους συνεπιβλέποντες της αλλοδαπής και ένα ή περισσότερα μέλη Δ.Ε.Π. που ορίζονται από το συνεργαζόμενο ίδρυ-

μα της αλλοδαπής, εφόσον αυτό προβλέπεται στο Ε.Π.Σ.. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να χορηγείται ενιαίο διδακτορικό δίπλωμα, στο οποίο γίνεται μνεία των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων ή χωριστό διδακτορικό δίπλωμα για τους υποψήφιους κάθε χώρας, στο οποίο όμως γίνεται μνεία των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο Ε.Π.Σ..

στ) Μ.Δ.Ε. και Δ.Δ. που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής θεωρούνται αυτοδικαίως ως ισότιμα με τα χορηγούμενα από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα, στα οποία λειτουργούν τα κοινά Π.Μ.Σ..

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζεται κάθε σχετικό με το άρθρο αυτό ζήτημα.

Άρθρο 11

Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα

1. α) Τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.) είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), τα οποία τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και έχουν ως αντικείμενο την έρευνα σε μια καθορισμένη περιοχή της επιστήμης ή της τεχνολογίας. Τα Ε.Π.Ι. λειτουργούν στο πλαίσιο ενός ή περισσότερων Τμημάτων του ίδιου ή άλλων Πανεπιστημίων και μπορούν να συνεργάζονται και με φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα και με επιστημονικές ενώσεις και συλλόγους της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

β) Η ίδρυση ενός Ε.Π.Ι. αποσκοπεί στην ενίσχυση των ερευνητικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται από τα Τμήματα των Πανεπιστημίων και τους Τομείς τους, όπως επίσης από τα Εργαστήρια και τις Κλινικές. Ειδικότερα, η ίδρυση ενός Ε.Π.Ι. αποσκοπεί και στην ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων κυρίως διεπιστημονικού, διατμηματικού ή διαπανεπιστημιακού χαρακτήρα, περιφερειακής ή εθνικής εμβέλειας, ή σε περιοχές που αποτελούν εθνικές στρατηγικές επιλογές και προτεραιότητες ή στην ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων που απαιτούν υποδομές μεγάλης κλίμακας. Σε κάθε περίπτωση, η ίδρυση ενός Ε.Π.Ι. αποσκοπεί και στην ερευνητική υποστήριξη του επιτελούμενου εκπαιδευτικού έργου, ιδίως σε μεταπτυχιακό επίπεδο, με διασφάλιση αποτελεσματικής αλληλεπίδρασης μεταξύ μεταπτυχιακών σπουδών και έρευνας.

γ) Η ίδρυση ενός Ε.Π.Ι. εντάσσεται στο συνολικό στρατηγικό σχεδιασμό έρευνας του οικείου Πανεπιστημίου ή των συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων.

δ) Στα Ε.Π.Ι. μπορεί να εκπονεύται μέρος ή και το σύνολο της διπλωματικής εργασίας μεταπτυχιακών φοιτητών και της διδακτορικής διατριβής υποψήφιων διδακτόρων. Στις περιπτώσεις αυτές, η Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου Τμήματος ή οι Γ.Σ.Ε.Σ. των συνεργαζόμενων με το Ε.Π.Ι. Τμημάτων δύνανται να αποφασίσουν τη συμμετοχή ενός (1) ερευνητή, που είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος, στις οικείες τριμελείς συμβουλευτικές επιτροπές και στις αντίστοιχες επταμελείς εξεταστικές επιτροπές.

2. Τα Ε.Π.Ι. ιδρύονται με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Για την ίδρυση Ε.Π.Ι. απαιτείται πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του

Τμήματος και έγκριση της Σ.Ε.Σ..

3. Στοιχεία κάθε πρότασης για την ίδρυση Ε.Π.Ι., τα οποία αναφέρονται και στο σχετικό προεδρικό διάταγμα, είναι ιδίως τα ακόλουθα:

α) Το αντικείμενο, ο σκοπός, οι στόχοι και η έδρα του.

β) Η σχέση του με τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών.

γ) Οι τομείς ανάπτυξης των ερευνητικών δραστηριοτήτων.

δ) Οι φορείς, τα συνεργαζόμενα νομικά και τυχόν φυσικά πρόσωπα και οι όροι συνεργασίας τους.

ε) Μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας και έκθεση συμβατότητας με το στρατηγικό σχεδιασμό και τον ακαδημαϊκό-αναπτυξιακό προγραμματισμό του οικείου Πανεπιστημίου ή των συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων.

στ) Η αρχική χρονική διάρκεια και το ετήσιο κόστος λειτουργίας, η δυνατότητα ανανέωσης ή κατάργησης ανάλογα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, οι χώροι και η υπάρχουσα ή αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή και το κόστος αυτής, καθώς και οι πηγές και το ύψος της χρηματοδότησης αναλυτικά.

ζ) Τα σχετικά με την οικονομική διαχείριση και τον οικονομικό έλεγχο των Ε.Π.Ι..

η) Το προσωπικό κατά κατηγορία και ειδικότητα, η αποζημίωση των μελών του Δ.Σ., οι αποδοχές του Διευθυντή και γενικά κάθε θέμα σχετικά με την οργάνωση, τη δομή και τη λειτουργία του Ε.Π.Ι..

4. α) Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να χρηματοδοτεί βάσει κριτηρίων ποιότητας και των αποτελεσμάτων αξιολόγησης των οικείων Τμημάτων, σύμφωνα με το ν. 3374/2005 (ΦΕΚ 189 Α'), την ίδρυση και λειτουργία Ε.Π.Ι., τα οποία εμπίπτουν σε συγκεκριμένες περιοχές της επιστήμης ή της τεχνολογίας, που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ανακοινώνονται στα Πανεπιστήμια.

β) Τα Ε.Π.Ι. υποχρεούνται να καταβάλλουν στα Πανεπιστήμια, με τα οποία είναι συνδεδεμένα, ποσοστό των ετήσιων εσόδων τους από τις χρηματοδοτήσεις των κάθε ειδούς ερευνητικών δραστηριοτήτων τους, εκτός εκείνων που προέρχονται από κρατική ή κοινοτική επιχορήγηση ή αφορούν στις υποδομές τους ή δίνονται ειδικά στο Ε.Π.Ι. για τη χορήγηση υποτροφιών. Το εν λόγω ποσοστό, το οποίο δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο του 15% των ετήσιων εσόδων τους, καθορίζεται με απόφαση της Σ.Ε.Σ. κάθε ιδρύματος, λαμβανομένου υπόψη κατά πόσο το Ε.Π.Ι. χρησιμοποιεί ή όχι υποδομές του οικείου Πανεπιστημίου. Το ανωτέρω ποσό, που καταβάλλεται από τα Ε.Π.Ι. στα συνδεδεμένα ιδρύματα, κατατίθεται ετησίως στους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας των οικείων ιδρυμάτων.

γ) Σε περίπτωση διάλυσης του Ε.Π.Ι., μετά την εκκαθάριση τα περιουσιακά του στοιχεία καταγράφονται από τριμελή επιτροπή, στην οποία προεδρεύει ο Αντιπρύτανης Οικονομικών Υποθέσεων του οικείου ιδρύματος και μετέχουν δύο υπάλληλοι της οικονομικής υπηρεσίας του ιδρύματος, οριζόμενοι από αυτόν. Τα εναπομένοντα περιουσιακά στοιχεία περιέρχονται στο οικείο ιδρυμα.

δ) Τα Ε.Π.Ι. μπορούν να χρηματοδοτούνται από οποιονδήποτε φορέα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, να συμμετέχουν σε χρηματοδοτήσεις που προβλέπονται στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.) και

να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Στο πλαίσιο των σχετικών διατάξεων της ισχύουσας εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, τα ως άνω νομικά πρόσωπα αυτά μπορούν επίσης να αναθέτουν απευθείας σε Ε.Π.Ι. έναντι αμοιβής έργο παροχής αγαθών, υπηρεσιών ή προϊόντων εφαρμοσμένης έρευνας. Για την ανάθεση καταρτίζεται αμφοτεροβαρής σύμβαση, στην οποία ορίζονται οι όροι εκτέλεσής της και οι αμοιβαίς υποχρεώσεις και τα δικαιώματα μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

5. Το Ε.Π.Ι. διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) που ορίζεται με τετραετή θητεία και αποτελείται από:

α) Τρία (3) μέλη Δ.Ε.Π. κάθε Τμήματος που συμμετέχει στο Ε.Π.Ι., του ίδιου ή του συγγενέστερου γνωστικού αντικειμένου με το γνωστικό αντικείμενο που καλύπτει το Ε.Π.Ι., τα οποία ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου ή των οικείων Τμημάτων τα οποία συμμετέχουν ενεργά στα ερευνητικά προγράμματα του Ινστιτούτου.

Σε περίπτωση συνεργασίας τριών (3) ή περισσότερων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Πανεπιστημίου για την ίδρυση Ε.Π.Ι., κάθε Τμήμα συμμετέχει στο Δ.Σ. με ένα (1) ή δύο (2) το πολύ μέλη Δ.Ε.Π., όπως καθορίζεται εκάστοτε με το π.δ. ίδρυσής του.

β) Έναν (1) εκπρόσωπο κάθε φορέα που συμμετέχει στο Ε.Π.Ι..

γ) Έναν (1) ερευνητή του Ε.Π.Ι..

6. α) Το Δ.Σ. αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στη διοίκηση και τη λειτουργία του Ινστιτούτου, στη διαχείριση της περιουσίας, στη διάθεση των πόρων του και γενικά για κάθε ενέργεια που σχετίζεται με την εκπλήρωση των σκοπών του κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο π.δ. ίδρυσης και τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του.

β) Η Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης (Σ.Ε.Σ.) ορίζει τη διαδικασία προκήρυξης, κρίσης και επιλογής και διορίζει έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ενός από τα Τμήματα που συμμετέχουν στο Ινστιτούτο ως Διευθυντή του Ε.Π.Ι. με τετραετή θητεία, ύστερα από πρόταση των Γ.Σ.Ε.Σ. των συνεργαζόμενων Τμημάτων, ο οποίος και προεδρεύει στο Δ.Σ.. Με την ίδια απόφαση ορίζεται το μέλος Δ.Σ. που θα αναπληρώνει το Διευθυντή σε περίπτωση κωλύματος. Ο Διευθυντής ασκεί τις αρμοδιότητες που του ανατίθενται από το Δ.Σ. και τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Ε.Π.Ι.. Ο Διευθυντής πρέπει να είναι επιστήμονας αναγνωρισμένου κύρους, να έχει πείρα και ερευνητική δραστηριότητα σε τομείς που εντάσσονται στις δραστηριότητες του Ινστιτούτου και γενικά να έχει ερευνητικό και επιστημονικό έργο με διεθνή αναγνώριση. Η θητεία των μελών του Δ.Σ. μπορεί να ανανεώνεται με την ίδια διαδικασία.

γ) Για τη συγκρότηση του Δ.Σ. και για το διορισμό του Διευθυντή εκδίδεται σχετική απόφαση του οικείου Πρύτανη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σε περίπτωση συνεργασίας δύο ή περισσότερων Πανεπιστημίων για την ίδρυση Ε.Π.Ι., με το ίδρυτικό Π.Δ. καθορίζεται το ίδρυμα εκείνο, η Σ.Ε.Σ. του οποίου διορίζει τον Διευθυντή από μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Πανεπιστημίου και με απόφαση του Πρύτανη του οποίου γίνονται η συγκρότηση του Δ.Σ. και ο διορισμός του Διευθυντή.

7. α) Εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του Πρύτανη για τη συγκρότηση του Δ.Σ. και το διορισμό του Διευθυντή.

εκδίδεται ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Ε.Π.Ι. με απόφαση του Δ.Σ. και έγκριση της Σ.Ε.Σ..

β) Το ερευνητικό και άλλο έργο των Ε.Π.Ι. υπόκειται σε αξιολόγηση σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3374/2005 (ΦΕΚ 189 Α'), με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων που προβλέπονται για την αξιολόγηση επί μέρους ερευνητικών προγραμμάτων.

γ) Ανεξάρτητα από τις κατά το προηγούμενο εδάφιο διαδικασίες αξιολόγησης τα Ε.Π.Ι. υποχρεούνται να υποβάλλουν προς το Τμήμα, τη Σύγκλητο και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους πλήρη απολογισμό του ερευνητικού και άλλου έργου που επιτελέστηκε από αυτά. Ο σχετικός απολογισμός κοινοποιείται στη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του οικείου Α.Ε.Ι. και δημοσιεύεται στο διαδικτυακό τόπο του ίδρυματος.

8. α) Το προσωπικό των Ε.Π.Ι. διακρίνεται σε ερευνητικό, τεχνικό και διοικητικό. Στο τεχνικό προσωπικό περιλαμβάνονται ειδικοί τεχνικοί που κατέχουν πτυχίο Α.Ε.Ι. και διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε θέματα υποδομής και υποστήριξης της έρευνας και της τεχνολογίας. Για το διοικητικό προσωπικό των Ε.Π.Ι., τα προσόντα, οι διαδικασίες πλήρωσης και ο αριθμός των θέσεων αυτών καθορίζονται από τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας κάθε Ε.Π.Ι. σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

β) Το προσωπικό της παρ. α του παρόντος άρθρου δεν μπορεί να είναι μόνιμο ή να απασχολείται με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου.

γ) Οι θέσεις του ερευνητικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ε.Π.Ι. μπορούν να πληρούνται με αποσπάσεις μόνιμων τεχνικών ή διοικητικών υπαλλήλων, ειδικών επιστημόνων ή ερευνητών από υπηρεσίες του Δημοσίου ή από Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου οργάνου διοίκησης και του οικείου φορέα εκπροσώπησής του και αίτηση του ενδιαφερομένου, εφόσον οι αποσπάσεις αυτές δεν συνεπάγονται υπέρβαση του προϋπολογισμού ή των οικονομικών δυνατοτήτων των Ε.Π.Ι.. Οι αποσπάσεις γίνονται μόνο για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει την πενταετία.

9. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Π.Ι. δύναται να χορηγούνται υποτροφίες σε συνεργαζόμενους με το Ε.Π.Ι. μεταπτυχιακούς φοιτητές για την εκπόνηση Μ.Δ.Ε. ή Δ.Δ..

10. α) Τα υφιστάμενα κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού Ε.Π.Ι. απαιτείται απαραιτήτως να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες αξιολόγησής τους εντός δύο (2) ετών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σε αντίθετη περίπτωση καταργείται το Ε.Π.Ι..

β) Τα Ε.Π.Ι. τα οποία υφίστανται κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου λειτουργούν για δύο (2) χρόνια από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Εντός του χρόνου αυτού πρέπει υποχρεωτικά να προσαρμοσθούν στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

γ) Το μόνιμο διοικητικό προσωπικό και το διοικητικό προσωπικό αορίστου χρόνου των ήδη λειτουργούντων Ε.Π.Ι., σε περίπτωση καταργήσεως αυτών, μεταφέρονται υποχρεωτικά στο Α.Ε.Ι. με το οποίο είναι συνδεδεμένο το Ε.Π.Ι., είτε καλύπτοντας κενές οργανικές θέσεις είτε σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις.

Άρθρο 12
Καταργούμενες διατάξεις - Μεταβατικές ρυθμίσεις

1. Δίδακτρα που έχουν καταβληθεί ή καταβάλλονται για Π.Μ.Σ. που συστήθηκαν με βάση το ν. 2083/1992, και αμοιβές ή αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν ή καταβάλλονται για τη λειτουργία των Π.Μ.Σ. σε μέλη Δ.Ε.Π. και στο διοικητικό προσωπικό του οικείου ή άλλων Α.Ε.Ι., δεν αναζητούνται και εξακολουθούν να εισπράττονται ή να καταβάλλονται νομίμως, εφόσον υπήρξαν σχετικές αποφάσεις της Σ.Ε.Σ. ή της Συγκλήτου του οικείου ή των οικείων Α.Ε.Ι., προκειμένου περί διαπανεπιστημιακών Π.Μ.Σ., ή τα δίδακτρα και οι αμοιβές ή αποζημιώσεις αυτές περιλαμβάνονται στις σχετικές ιδρυτικές-εγκριτικές υπουργικές αποφάσεις.

2. Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 10, 11, 12, 13, 14 παρ. 1 και 17 του ν. 2083/1992 όπως ισχυαν, το άρθρο 23 του ν. 3404/2005, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή αφορά σε θέματα που ρυθμίζονται διαφορετικά από αυτόν. Οι διατάξεις όμως αυτές εξακολουθούν να ισχύουν για τους ήδη εγγεγραμμένους μεταπτυχιακούς φοιτητές σε Π.Μ.Σ. και για τους υποψήφιους διδάκτορες που έχουν γίνει δεκτοί πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Οι διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 3187/2003, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 3 του ν. 3413/2005 δεν θίγονται.

3. Τα ήδη υφιστάμενα Π.Μ.Σ. στα Πανεπιστήμια και τα Π.Μ.Σ. σύμπραξης των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. με Πανεπιστήμια της ημεδαπής ή της αλλοδαπής παύουν να λειτουργούν, εάν εντός δύο (2) ετών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δεν έχουν προσαρμοσθεί στις διατάξεις του.

Άρθρο 13
Συντομογραφίες

Στο πλαίσιο του παρόντος νόμου, οι ακόλουθοι όροι έχουν την εξής έννοια:

- Α.Ε.Ι.: Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
- Μ.Δ.Ε.: Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης
- Δ.Δ.: Διδακτορικό Δίπλωμα
- Τ.Ε.Ι.: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
- Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.: Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης
- Π.Μ.Σ.: Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
- Σ.Ε.Σ.: Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης
- Δ.Ε.Π.: Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό
- Ε.Π.: Εκπαιδευτικό Προσωπικό
- Γ.Σ.Ε.Σ.: Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης
- Ε.Δ.Ε.: Ειδική Διατηματική Επιτροπή
- Ε.Μ.Σ.: Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών
- Σ.Ε.: Συντονιστική Επιτροπή
- I.K.Y.: Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών
- Ε.Π.Σ.: Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας
- Ε.Λ.Κ.Ε.: Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας
- Α.Σ.Ε.Ι.: Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
- Ε.Π.Ι.: Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο
- Δ.Σ.: Διοικητικό Συμβούλιο
- ΜΟ.ΔΙ.Π.: Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας
- Ε.Σ.Π.Α.: Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς

Άρθρο 14
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 13 Ιουνίου 2008

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Πρ. Παυλόπουλος	Γ. Αλογοσκούφης
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Ευάγ. - Β. Μεϊμαράκης	Χρ. Φώλιας

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Ευρ. Στυλιανίδης Φ. Πάλλη-Πετραλιά

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Δ. Αβραμόπουλος

Αριθμ. 121/3/2008

ΕΚΘΕΣΗ
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

**στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας
και Θρησκευμάτων «Θεσμικό πλαίσιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές»**

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου επινακαθορίζεται το θεσμικό πλαίσιο για: α) τις μεταπτυχιακές σπουδές, β) τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.), Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπονται και τα ακόλουθα:

i. a.i) Η ευθύνη για το σχεδιασμό και την οργάνωση των μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα ανατίθεται στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα [(Α.Ε.Ι.), Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεία, Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, Τ.Ε.Ι. και Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.], τα οποία και χορηγούν Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.).

ii) Επιπρόσθετα τα Πανεπιστήμια έχουν τη δυνατότητα χορήγησης Διδακτορικών Διπλωμάτων (Δ.Δ.).

β. Παρέχεται η δυνατότητα σε Τμήματα των Α.Ε.Ι. να οργανώνουν, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, αυτοδύναμα ή σε συνεργασία μεταξύ τους ή με Πανεπιστήμια του εσωτερικού ή σε ομοταγή ιδρύματα του εξωτερικού Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), για τη χορήγηση Μ.Δ.Ε..

γ.ι) Π.Μ.Σ. οργανώνονται μόνο σε Τμήματα στα οποία παρέχονται προπτυχιακές σπουδές και αναφέρονται στις ίδιες ή σε συναφείς ειδικότητες με τα γνωστικά αντικείμενα του οικείου Τμήματος.

ii) Παρέχεται, κατ' εξαίρεση, η δυνατότητα οργάνωσης αυτοδύναμων Π.Μ.Σ. από Γενικά Τμήματα Α.Ε.Ι..

iii) Ορίζεται ότι Π.Μ.Σ. που ήδη οργανώθηκαν και λειτουργούν, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, θεωρούνται ότι λειτουργούν νομίμως από της συστάσεως τους σε Γενικά Τμήματα Πανεπιστημίων ή Τ.Ε.Ι.. (άρθρο 1)

2.a. Επανακαθορίζονται τα αρμόδια για την οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. όργανα. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, στα όργανα των Π.Μ.Σ. περιλαμβάνονται εφεξής ο Διευθυντής και ο Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων κάθε ιδρύματος, στους οποίους ανατίθενται συγκεκριμένες αρμοδιότητες.

β. Ο Διευθυντής ανήκει στη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, είναι του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., ορίζεται για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης και ασκεί τα καθήκοντά του με μερική απαλλαγή από τις διδακτικές του υποχρεώσεις, κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και τον εσωτερικό κανονισμό του οικείου ιδρύματος.

γ. Η διοικητική στήριξη του προγράμματος, σε περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ., για το αντίστοιχο διάστημα, αναλαμβάνεται από το Τμήμα στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ.. (άρθρο 2)

3. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο οποίος ενσωματώνεται στον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του οικείου ιδρύματος. Μεταξύ άλλων ορίζονται και τα εξής:

α. Ο Κανονισμός καταρτίζεται από το οικείο Πρυτανικό Συμβούλιο, εγκρίνεται από τη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης (Σ.Ε.Σ.) και κοινοποιείται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β. Ορίζονται ενδεικτικά τα θέματα που ρυθμίζονται με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο οποίος περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και ζητήματα τεχνολογικής και οικονομικής υποστήριξης των Π.Μ.Σ. και ειδικής γραμματειακής κάλυψης των αναγκών τους. (άρθρο 3)

4. Σε κάθε Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί, επιπλέον του αριθμού εισακτέων, ένας (1) υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) που πέτυχε σε σχετικό διαγωνισμό και ένας (1) αλλοδαπός υπότροφος του Ελληνικού Κράτους. (άρθρο 4)

5. Επανακαθορίζονται οι διδάσκοντες στα Π.Μ.Σ. και οι επιβλέποντες τους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Ειδικότερα:

α. Παρέχεται η δυνατότητα ανάληψης της διδασκαλίας των μαθημάτων και διεξαγωγής των ασκήσεων στα Π.Μ.Σ. και από διδάσκοντες, βάσει του π.δ. 407/1980, κατόχους διδακτορικού διπλώματος.

β. Περαιτέρω είναι δυνατή η ανάθεση και επικουρικού έργου σε διδάσκοντες βάσει του π.δ. 407/1980 ή / και σε καθηγητές εφαρμογών των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., εφόσον παρέχεται σχετική δυνατότητα από τον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

γ. Προβλέπεται ότι συνεπιβλέποντες του μεταπτυχιακού φοιτητή μπορεί να ορίζονται ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος ή άλλα μόνιμα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π..

δ. Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής

εργασίας προβλέπεται η σύσταση, από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος, τριμελούς επιτροπής, με την οριζόμενη συγκρότηση. (άρθρο 5)

6. Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα που αφορούν στη διάρθρωση και στην έγκριση Π.Μ.Σ. της ημεδαπής. Ειδικότερα, ορίζονται και τα εξής:

α.ι) Το πρόγραμμα, σε περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού Π.Μ.Σ., καταρτίζεται από όλα τα συνεργαζόμενα Τμήματα.

ii) Στην περίπτωση αυτή καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων, το οποίο εγκρίνεται κατά τα οριζόμενα.

iii) Με το Ε.Π.Σ. καθορίζεται κάθε θέμα εν γένει που κρίνεται αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ..

β. Παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής στο Π.Μ.Σ. περισσότερων του ενός Τμημάτων του ίδιου ή άλλη Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής.

γ. Παρέχεται, επίσης, η δυνατότητα αντικατάστασης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας με άλλο πρόσφορο τρόπο που ισοδυναμεί με την εκπόνηση της, εφόσον προβλέπεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

δ. Ο ανώτατος χρόνος απόκτησης Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) ορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να δοθεί αναστολή φοίτησης μέχρι δώδεκα (12) μήνες, με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ..

ε. Σε περίπτωση λειτουργίας Π.Μ.Σ. μερικής φοίτησης, η διάρκεια του πρέπει να είναι τουλάχιστον κατά ένα (1) εξάμηνο μεγαλύτερη από εκείνη των Π.Μ.Σ. πλήρους φοίτησης.

στ. Προστίθενται στα κατ' ελάχιστον απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται σε κάθε σχέδιο Π.Μ.Σ.: i) η γλώσσα διδασκαλίας, ii) οι πιστωτικές μονάδες, σύμφωνα με το ισχύον ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων, iii) η έκθεση αξιολόγησης του οικείου Τμήματος από την οποία προκύπτει η ύπαρξη των απαραίτητων προϋποθέσεων για τη λειτουργία του προγράμματος.

ζ. Παρέχεται η δυνατότητα τροποποίησης του προγράμματος των μαθημάτων, καθώς και ανακατανομή αυτών μεταξύ των εξαμήνων. (άρθρο 6)

7.a. Επανακαθορίζεται η διάρκεια λειτουργίας ενός Π.Μ.Σ., η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα οκτώ (8) έτη.

β. Παρέχεται η δυνατότητα παράτασης της λειτουργίας Π.Μ.Σ., υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, το πολύ για άλλα οκτώ (8) έτη κατ' ανώτατο όριο. (άρθρο 7)

8. Προσδιορίζονται οι πόροι των Π.Μ.Σ. και ρυθμίζονται θέματα διαχείρισης. Ειδικότερα:

α. Οι πόροι των Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα, χορηγίες φορέων του δημόσιου ή διοικητικού τομέα γενικά ή / και νομικών ή φυσικών προσώπων, ερευνητικά ή / και κοινωνικά προγράμματα, επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού και διδακτρα.

β. Η χρηματοδότηση που δικαιούνται τα Π.Μ.Σ. από τον τακτικό προϋπολογισμό παρέχεται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση έγκρισής τους, η οποία καθορίζει τους σχετικούς όρους και προϋποθέσεις, βάσει κριτηρίων ποιότητας και των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης του οικείου Τμήματος, σύμφωνα με το ν. 3374/2005 και του κάθε Π.Μ.Σ..

γ.ι) Η διαχείριση των εσόδων των Π.Μ.Σ. γίνεται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.).

ii) Τα εν λόγω έσοδα κατανέμονται ως εξής: αα) 65% για λειτουργικά έξοδα του προγράμματος και για αμοιβές – αποζημιώσεις του διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού, ββ) 25% για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του ιδρύματος που αφορούν το Π.Μ.Σ., γγ) 10% υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε..

δ. Η ανωτέρω κατανομή δεν ισχύει σε περίπτωση χορηγίας ή δωρεάς για συγκεκριμένο σκοπό, καθώς και για κρατικές επιχορηγήσεις, οι οποίες κατανέμονται σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

ε. Αρμόδιος για τη: i) σύνταξη του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, ii) παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, iii) έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών, ορίζεται ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.. (άρθρο 8)

9. Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα που αναφέρονται στην εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, ορίζονται και τα εξής:

α. Επανακαθορίζεται η συγκρότηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, που συγκροτείται για την επίβλεψη και καθοδήγηση κάθε υποψήφιου διδάκτορα, κατά το μέρος που αναφέρεται στην ιδιότητα των μελών της.

β. Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. μπορεί να επιβλέπει μέχρι πέντε (5) το πολύ υποψήφιους διδάκτορες.

γ. Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν υποχρέωση προσφοράς εκπαιδευτικών υπηρεσιών στο Τμήμα στο οποίο εκπονούν τη διατριβή τους, σε περίπτωση που αυτό τους ζητείται.

δ. Παρέχεται η δυνατότητα για την ανάθεση, σε υποψήφιους διδάκτορες, με κ.υ.α., της επικουρίας μελών Δ.Ε.Π. σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο με ωριαία αντιμοσθία, που επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του ιδρύματος.

ε. Επανακαθορίζεται η συγκρότηση της επιταμελούς εξεταστικής επιτροπής, που προβλέπεται για την τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής κάθε υποψήφιου διδάκτορα, κατά το μέρος που αφορά στην ιδιότητα των μελών της.

στ. Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζεται η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής.

ζ. Προβλέπεται η παροχή της υγειονομικής και νοσοκομειακής περίθαλψης που προβλέπεται για τους προπτυχιακούς φοιτητές και στους μεταπτυχιακούς φοιτητές και στους υποψήφιους διδάκτορες, που δεν έχουν υγειονομική κάλυψη.

η. Επεκτείνονται και εφαρμόζονται αναλόγως και στους μεταπτυχιακούς φοιτητές για απόκτηση Μ.Δ.Ε. ή υποψήφιους διδάκτορες, που πραγματοποιούν την πρακτική άσκησή τους, οι διατάξεις των άρθρων 13 του ν. 2640/1998 και 10 παρ. 2 του ν. 2217/1994 και, ως εκ τούτου, οι προαναφερόμενοι υπάγονται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. μόνο για τον κίνδυνο του ατυχήματος.

θ.ι) Παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης, στους προαναφερόμενους, φοιτητικών δανείων, από πιστωτικούς οργανισμούς με την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου.

ii) Περαιτέρω είναι, επίσης, δυνατή η χορήγηση στους ανωτέρω δανείων από πιστωτικά ιδρύματα και πιστωτικούς οργανισμούς με επιδότηση του επιτοκίου από το Δημόσιο. (άρθρο 9)

10.α. Παρέχεται η δυνατότητα σε Α.Ε.Ι. της ημεδαπής να δημιουργούν, μεμονωμένα ή σε συνεργασία μεταξύ τους, αυτοδύναμα αυτοχρηματοδοτούμενα Π.Μ.Σ. στο εξωτερικό.

β. Για τα προαναφερόμενα Π.Μ.Σ. υποβάλλουν στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας στην οποία περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων: i) προϋπολογισμός και οι πηγές χρηματοδότησης, ii) η μετακίνηση του διδακτικού προσωπικού, iii) η οργάνωση και η λειτουργία του προγράμματος, iv) η συγκρότηση συντονιστικού οργάνου κ.λπ.. (άρθρο 10)

11. Επανακαθορίζεται το νομικό πλαίσιο που διέπει την ίδρυση και λειτουργία των Έρευνητικών Πανεπιστημιακών Ινστιτούτων (Ε.Π.Ι.). Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, εισάγονται οι ακόλουθες νέες ρυθμίσεις:

α. Τα Έρευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και μπορούν να συνεργάζονται και με φορείς του δημόσιου τομέα, επιστημονικές ενώσεις και συλλόγους της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

β.ι) Ορίζεται, ως αποστολή των Ε.Π.Ι., η ενίσχυση των ερευνητικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται από τα Τμήματα των Πανεπιστημίων και τους Τομείς τους, τα εργαστήρια και τις κλινικές.

ii) Εξειδικεύονται οι σκοποί που επιδιώκονται με την ίδρυση των Ε.Π.Ι. τα οποία εντάσσονται στο συνολικό στρατηγικό σχεδιασμό έρευνας του οικείου Πανεπιστημίου ή των συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα εκπόνησης μέρους ή και του συνόλου και της διπλωματικής εργασίας μεταπτυχιακών φοιτητών στα Ε.Π.Ι..

δ. Επανακαθορίζονται τα στοιχεία κάθε εισήγησης ή πρότασης για την ίδρυση Ε.Π.Ι., τα οποία περιλαμβάνονται και στο σχετικό προεδρικό διάταγμα, με την προσθήκη σε αυτά μεταξύ άλλων:

i) Της μελέτης σκοπιμότητας και βιωσιμότητας και έκθεσης συμβατότητας με το στρατηγικό σχεδιασμό και τον ακαδημαϊκό – αναπτυξιακό προγραμματισμό του οικείου Πανεπιστημίου ή των συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων.

ii) Της δυνατότητας ανανέωσης ή κατάργησης του χρόνου λειτουργίας του Ε.Π.Ι., ανάλογα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.

iii) Των στοιχείων που σχετίζονται με την οικονομική διαχείριση και τον οικονομικό έλεγχο.

iv) Της αποζημιώσης των μελών του Δ.Σ..

ε. Η ενδεχόμενη χρηματοδότηση της ίδρυσης και λειτουργίας συγκεκριμένων Ε.Π.Ι., από πλευράς Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, διενεργείται εφεξής βάσει: i) κριτηρίων ποιότητας και ii) των αποτελέσματων αξιολόγησης των οικείων Τμημάτων, σύμφωνα με το ν. 3374/2005.

στ.ιαα) Επιβάλλεται στα Ε.Π.Ι. η υποχρέωση καταβολής, στα Πανεπιστήμια με τα οποία είναι συνδεδεμένα, ποσοστού των ετήσιων εσόδων τους, που προέρχονται από χρηματοδότησεις των κάθε είδους ερευνητικών δραστηριοτήτων τους, πλην εκείνων που προέρχονται από κρατική ή κοινοτική επιχορήγηση ή αφορούν στις υποδομές τους ή δίνονται ειδικά στο Ε.Π.Ι. για τη χορήγηση υποτροφιών.

ββ) Το ποσοστό των αποδιδόμενων εσόδων καθορίζεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο του 15% των ετήσιων εσόδων των εν λόγω Ε.Π.Ι.

κάθε ιδρύματος. Για τον προσδιορισμό του ποσοστού λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός χρησιμοποίησης από το Ε.Π.Ι. των υποδομών του οικείου Πανεπιστημίου.

γγ)Τα καταβαλλόμενα κατατίθενται ετησίως στους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας των οικείων ιδρυμάτων.

ii) Σε περίπτωση διάλυσης του Ε.Π.Ι. τα περιουσιακά στοιχεία του, που απομένουν μετά την εκκαθάριση, περιέρχονται στο οικείο (δρυμα).

ζ. Παρέχεται η δυνατότητα στα Ε.Π.Ι. να: i) χρηματοδοτούνται από οποιονδήποτε φορέα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, ii) συμμετέχουν σε χρηματοδοτήσεις που προβλέπονται στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.), iii) συνάπτουν προγράμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

η.i) Παρέχεται, επίσης, η δυνατότητα στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα να αναθέτουν απευθείας σε Ε.Π.Ι., έναντι αμοιβής, έργο παροχής αγαθών, υπηρεσιών ή προϊόντων εφαρμοσμένης έρευνας.

ii) Για τις προαναφερόμενες αναθέσεις καταρτίζεται σχετική αμφοτεροβαρής σύμβαση, στην οποία ορίζονται οι όροι εκτέλεσής της, οι αμοιβαίες υποχρεώσεις και τα δικαιώματα μεταξύ των συμβαλλομένων μερών.

θ.Επανακαθορίζονται: i) τα όργανα διοίκησης του Ε.Π.Ι., ii) η συγκρότηση και οι αρμοδιότητες του Δ.Σ. αυτών, iii) η διάρκεια της θητείας των μελών του [αυξάνεται κατά ένα (1) έτος, από τρία (3) σε τέσσερα (4) έτη].

ι.Καταργείται η θέση Αναπληρωτή Διευθυντή των Ε.Π.Ι..

ια. Η διαδικασία προκήρυξης της θέσης του Διευθυντή Ε.Π.Ι. και τα θέματα που αναφέρονται στην κρίση και την επιλογή του, ορίζονται από τη Σ.Ε.Σ..

ιβ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την: i) αναπλήρωση του Διευθυντή των Ε.Π.Ι. και ii) τα αρμόδια όργανα για: αα) τον ορισμό του Διευθυντή των Ε.Π.Ι. και τη συγκρότηση του Δ.Σ. αυτού, ββ) την έκδοση και έγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας του Ε.Π.Ι..

ιγ.i) Προβλέπεται η υποχρεωτική υποβολή από το Ε.Π.Ι., στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους, πλήρους απολογισμού του ερευνητικού και άλλου έργου που επιτελέστηκε από αυτά, προς το Τμήμα, τη Σύγκλητο και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ii) Ο εν λόγω απολογισμός κοινοποιείται στη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του οικείου Πανεπιστημίου.

ιδ.i) Το προσωπικό των Ε.Π.Ι. διακρίνεται σε ερευνητικό, διοικητικό και τεχνικό (ειδικοί τεχνικοί που κατέχουν πτυχίο Α.Ε.Ι. και διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε θέματα υποδομής και υποστήριξης της έρευνας και της τεχνολογίας).

ii) Με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας κάθε Ε.Π.Ι. καθορίζονται τα προσόντα, οι διαδικασίες πλήρωσης και ο αριθμός των θέσεων του διοικητικού προσωπικού.

iii) Το εν λόγω προσωπικό δεν μπορεί να είναι μόνιμο ή να απασχολείται με σχέση εργασίας αρίστου χρόνου.

ιε.i) Παρέχεται η δυνατότητα πλήρωσης, κατά την οριζόμενη διαδικασία, των θέσεων του ερευνητικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ε.Π.Ι., με αποσπάσεις μόνιμων τεχνικών ή διοικητικών υπαλλήλων, ειδι-

κών επιστημόνων ή ερευνητών από υπηρεσίες του Δημοσίου ή από Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

ii) Οι εν λόγω αποσπάσεις διενεργούνται εφόσον δεν συνεπάγονται υπέρβαση του προϋπολογισμού ή των οικονομικών δυνατοτήτων των Ε.Π.Ι. και η διάρκειά τους δεν μπορεί να υπερβαίνει την πενταετία.

ιστ. Παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης, με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Π.Ι., υποτροφών σε συνεργαζόμενους με το Ε.Π.Ι. μεταπτυχιακούς φοιτητές για την εκπόνηση Μεταπτυχιακών Διπλωμάτων Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) ή την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ.).

ιζ.i) Τίθεται προθεσμία [δύο (2) έτη από τη δημοσίευση του υπό Ψήφιση νόμου στο Φ.Ε.Κ.], προκειμένου τα Ε.Π.Ι., που λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, να έχουν υποχρεωτικά: αα) ολοκληρώσει τις διαδικασίες αξιολόγησής τους, ββ) προσαρμοστεί στις προτεινόμενες με το νομοσχέδιο διατάξεις.

ii) Προβλέπεται ότι, σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης των διαδικασιών αξιολόγησης, εντός της ανωτέρω προθεσμίας, τα εν λόγω Ε.Π.Ι. καταργούνται.

iii)aa) Σε περίπτωση κατάργησης των ήδη λειτουργούντων Ε.Π.Ι. το μόνιμο διοικητικό προσωπικό και το διοικητικό προσωπικό αρίστου χρόνου μεταφέρονται υποχρεωτικά στο Πανεπιστήμιο, με το οποίο είναι συνδεδέμενό το Ε.Π.Ι., ββ) η εν λόγω μεταφορά διενεργείται σε κενές οργανικές θέσεις και, σε περίπτωση μη ύπαρξης κενών θέσεων, σε συνιστώμενες προσωποπαγίες.

(άρθρο 11)

12. Εισάγονται μεταβατικές διατάξεις με τις οποίες ορίζονται τα ακόλουθα:

α. Δεν αναζητούνται και εξακολουθούνται ή να καταβάλλονται νομίμως, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, δίδακτρα που έχουν καταβληθεί ή καταβάλλονται για Π.Μ.Σ. που συστάθηκαν με βάση το v. 2083/1992 και αμοιβές ή αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν ή καταβάλλονται για τη λειτουργία των Π.Μ.Σ. σε μέλη Δ.Ε.Π. και στο διοικητικό προσωπικό του οικείου ή άλλων Α.Ε.Ι..

β. Εξακολουθούν να ισχύουν, για τους ήδη εγγεγραμμένους μεταπτυχιακούς φοιτητές σε Π.Μ.Σ. και για τους υποψήφιους διδάκτορες που έχουν γίνει δεκτοί πριν τη δημοσίευση του υπό Ψήφιση νόμου, οι καταργούμενες με αυτόν διατάξεις των άρθρων 10, 11, 12, 13, 14 παρ. 1 και 17 του v. 2083/1992 όπως ισχύουν, του άρθρου 23 του v. 3404/2005, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη στις διατάξεις του υπό Ψήφιση νόμου.

γ. Δεν θίγονται οι διατάξεις του άρθρου 4 του v. 3187/2003 όπως ισχύουν, με τις οποίες ρυθμίζονται θέματα οργάνωσης και λειτουργίας Π.Μ.Σ. σε γνωστικά αντικείμενα, σχετικά με τις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λειτουργικές ανάγκες της εθνικής άμυνας της χώρας.

δ. Προβλέπεται η παύση της λειτουργίας των ήδη υφιστάμενων Π.Μ.Σ. στα Πανεπιστήμια και των Π.Μ.Σ. σύμπραξης των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. με Πανεπιστήμια της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, σε περίπτωση που εντός δύο (2) ετών από τη δημοσίευση του υπό Ψήφιση νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δεν έχουν προσαρμοσθεί στις διατάξεις του.

(άρθρο 12)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτέλεσματα:

I. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Δαπάνη από τη χορήγηση επιπλέον υποτροφιών σε αλλοδαπούς υποτρόφους του Ελληνικού Κράτους, για την παρακολούθηση προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, λόγω της αποδοχής σε κάθε Π.Μ.Σ. ενός (1) αλλοδαπού υποτρόφου επιπλέον του αριθμού εισακτών. (άρθρο 4 παρ. 3)

2. Δαπάνη από την καταβολή της εθνικής συμμετοχής για την:

α. Χρηματοδότηση Π.Μ.Σ. στα κοινοτικά προγράμματα. (άρθρο 8 παρ. 1)

β. Χρηματοδότηση των Ε.Π.Ι. από το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.). (άρθρο 11 παρ. 4δ)

3. Δαπάνη από την επιδότηση επιτοκίου δανείων που χορηγούνται σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες από πιστωτικούς οργανισμούς. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εκτιμάται στο ποσό του 1.200.000 ευρώ ετησίως. (άρθρο 9 παρ. 5γ)

4. Ετήσια δαπάνη, από τη χρηματοδότηση – επιχορήγηση Π.Μ.Σ. με αντίστοιχη αύξηση των εσόδων του Ε.Λ.Κ.Ε.. Το οικονομικό αυτό αποτέλεσμα εκτιμάται στο ποσό των 7.500.000 ευρώ. (άρθρο 8 παράγραφοι 1α, β)

5. Ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν:

α. Καταπτώσεις εγγυήσεων δανείων που χορηγούνται σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου σε περίπτωση μη πληρωμής των σχετικών υποχρεώσεων.

(άρθρο 9 παρ. γ')

β. Σύσταση προσωποπαγών θέσεων για τη μεταφορά σε Πανεπιστήμια προσωπικού των ήδη λειτουργούντων Ε.Π.Ι., σε περίπτωση κατάργησής τους.

(άρθρο 11 παρ. 10γ)

6. Ενδεχόμενη αποτροπή δαπάνης από την παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών στα Τμήματα Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι. από υποψήφιους διδάκτορες και την ως εκ τούτου μη πρόσληψη ωρομίσθιου προσωπικού. (άρθρο 9 παρ. 3γ)

II. Επί του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των οικείων Α.Ε.

1. Δαπάνη από την ανάθεση της διδασκαλίας μαθημάτων και της διεξαγωγής ασκήσεων στο Π.Μ.Σ. σε διδάσκοντες ωρομίσθιους του π.δ. 407/1980 που κατέχουν μεταπτυχιακά διπλώματα. (άρθρο 5 παρ. 1α)

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν:

i) Ανάθεση επικουρικού έργου σε διδάσκοντες ωρομίσθιους του π.δ. 407/1980 ή σε καθηγητές Εφαρμογών των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.. (άρθρο 5 παρ. 1β)

ii) Ορισμό ως συνεπιβλεπόντων μεταπτυχιακών φοιτητών ερευνητών αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων ή άλλων μόνιμων μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π.. (άρθρο 5 παρ. 4)

iii) Παράταση λειτουργίας Π.Μ.Σ.. (άρθρο 7 παρ. 1)

3. Ενδεχόμενη δαπάνη από τη συγκρότηση τριμελούς επιτροπής για την εξέταση των μεταπτυχιακών διπλωμάτικών εργασιών. (άρθρο 5 παρ. 4)

4. Αύξησης εσόδων από δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα, χορηγίες φορέων του ιδιωτικού τομέα ή και φυσικών προσώπων, πόρους από ερευνητικά ή και κοινοτικά προγράμματα και δίδακτρα. (άρθρο 8 παρ. 1α)

III. Επί του προϋπολογισμού των οικείων Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης

1. Ετήσια δαπάνη από την παροχή υγειονομικής και νοσοκομειακής περίθαλψης σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες που στερούνται υγειονομικής κάλυψης (άρθρο 9 παρ. 5α) Η δαπάνη αυτή εκτιμάται στο ποσό των 6.500.000 ευρώ περίπου.

2. Ετήσια δαπάνη από την ασφάλιση μεταπτυχιακών φοιτητών ή και υποψήφιων διδακτόρων που πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους. (άρθρο 9 παρ. 5β) Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εκτιμάται στο ποσό των 3.200.000 ευρώ περίπου.

3. Δαπάνη από τη δημιουργία από τα Α.Ε.Ι. μεμονωμένα ή σε συνεργασία με ομότιμα ίδρυματα της αλλοδαπής Π.Μ.Σ. στο εξωτερικό (κάλυψη δαπανών μετακινήσεων διδακτικού προσωπικού, οργάνωση και λειτουργία προγράμματος, συγκρότηση συντονιστικού οργάνου κ.λπ.). (άρθρο 10 παρ. 1α)

4. Ενδεχόμενη δαπάνη από την ανάθεση σε υποψήφιους διδάκτορες της επικουρίας μελών Δ.Ε.Π. σε πραπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. (άρθρο 9 παρ. 3δ)

5. Ενδεχόμενη δαπάνη από τη συνεργασία των Πανεπιστημίων της ημεδαπής με αναγνωρισμένα ομοταγή ίδρυματα της αλλοδαπής για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη. (άρθρο 10 παρ. 1γ)

6. Ενδεχόμενη αύξηση της περιουσίας από την περιέλευση στα οικεία Πανεπιστήμια περιουσιακών στοιχείων διαλυόμενων Ε.Π.Ι.. (άρθρο 11 παρ. 4γ)

IV. Επί του προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (αυτοτελής δημόσια υπηρεσία επιχορηγούμενη από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Δαπάνη από τη χορήγηση επιπλέον υποτροφιών για την παρακολούθηση προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, λόγω της αποδοχής σε κάθε Π.Μ.Σ. ενός (1) υποτρόφου του Ιδρύματος επιπλέον του αριθμού εισακτέων.

(άρθρο 4 παρ. 3)

V. Επί του προϋπολογισμού του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.

Απώλεια εσόδων από την ασφάλιση των μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψήφιων διδακτόρων που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους στο Ίδρυμα, μόνο για τον κίνδυνο ατυχήματος.

(άρθρο 9 παρ. 5β)

VI. Επί του προϋπολογισμού φορέων του δημόσιου τομέα

Ενδεχόμενη δαπάνη από την:

α. Παροχή χορηγών για την οργάνωση και λειτουργία Π.Μ.Σ.. Αντίστοιχα αυξάνονται τα έσοδα του Ε.Λ.Κ.Ε.. (άρθρο 8 παρ. 1α)

β. Απευθείας ανάθεση σε Ε.Π.Ι., έναντι αμοιβής, έργου παροχής αγαθών, υπηρεσιών ή προϊόντων εφαρμοσμένης έρευνας. (άρθρο 11 παρ. 4δ)

γ. Χρηματοδότηση Ε.Π.Ι. (άρθρο 11 παρ. 4δ). Αντίστοιχα, αυξάνονται τα έσοδα των οικείων Ε.Π.Ι..

VII. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των οικείων Ιδρυμάτων Ανωτάτης Εκπαίδευσης

Νομιμοποίηση δαπανών, που έχουν καταβληθεί για τη λειτουργία Π.Μ.Σ., εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις.
(άρθρο 12 παρ. 1)

VIII. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ.

Αποτροπή δαπάνης από τη μη καταβολή μισθοδοσίας και εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών σε υπαλλήλους του Δημοσίου και των ανωτέρω φορέων, που αποσπώνται για την πλήρωση θέσεων εν γένει προσωπικού των Ε.Π.Ι..
(άρθρο 11 παρ. 8γ)

IX. Επί του προϋπολογισμού των οικείων Ερευνητικών Πανεπιστημιακών Ινστιτούτων (Ε.Π.Ι.) (Ν.Π.Ι.Δ. επιχορηγούμενα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

1. Ετήσια δαπάνη από την:
  - α. Καταβολή αποζημίωσης στα μέλη του Δ.Σ. των Ε.Π.Ι..
(άρθρο 11 παρ. 3η)
  - β. Καταβολή στα Πανεπιστήμια ποσοστού (μέχρι 15%) των ετήσιων εσόδων των Ε.Π.Ι. από τις χρηματοδότησις κάθε είδους δραστηριοτήτων τους, πλην εκείνων που προέρχονται από κρατική ή κοινοτική επιχορήγηση ή αφορούν στις αποδοχές ή δίδονται στα Ε.Π.Ι. για τη χορήγηση υποτροφιών. (άρθρο 11 παρ. 4β) Αντίστοιχα, αυξάνονται τα έσοδα του Ε.Λ.Κ.Ε. των οικείων Πανεπιστημίων.
2. Ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν:
  - α. Ανανέωση της αρχικής διάρκειας της λειτουργίας Ε.Π.Ι..
(άρθρο 11 παρ. 3στ)
  - β. Χορήγηση υποτροφιών σε συνεργαζόμενους με τα Ε.Π.Ι. μεταπτυχιακούς φοιτητές για την εκπόνηση Μ.Δ.Ε. ή Δ.Δ..
(άρθρο 11 παρ. 9)
3. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από τη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων με το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και από την απευθείας ανάθεση στα Ε.Π.Ι. έναντι αμοιβής έργα παροχής αγαθών, υπηρεσιών, προϊόντων εφαρμοσμένης έρευνας.
(άρθρο 11 παρ. 4δ)
4. Αποτροπή δαπάνης από τη μείωση μελών του Δ.Σ. των Ε.Π.Ι..
(άρθρο 11 παρ. 5)
5. Ενδεχόμενη αποτροπή δαπάνης από την κατάργηση υφιστάμενων Ε.Π.Ι., των οποίων δεν ολοκληρώνονται οι διαδικασίες αξιολόγησης εντός της οριζόμενης προθεσμίας.
(άρθρο 11 παρ. 10)

Αθήνα, 13 Ιουνίου 2008

Ο Γενικός Διευθυντής
Βασίλειος Λέτσιος

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Θεσμικό πλαίσιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Δαπάνη από τη χορήγηση επιπλέον υποτροφιών σε αλλοδαπούς υποτρόφους του Ελληνικού Κράτους, για την παρακολούθηση προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, λόγω της αποδοχής σε κάθε Π.Μ.Σ. ενός (1) αλλοδαπού υποτρόφου επιπλέον του αριθμού εισακτέων.
(άρθρο 4 παρ. 3)

2. Δαπάνη από την καταβολή της εθνικής συμμετοχής για τη:

α. Χρηματοδότηση Π.Μ.Σ. στα κοινοτικά προγράμματα.
(άρθρο 8 παρ. 1)

β. Χρηματοδότηση των Ε.Π.Ι. από το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.).
(άρθρο 11 παρ. 4δ)

3. Δαπάνη από την επιδότηση επιτοκίου δανείων που χορηγούνται σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες από πιστωτικούς οργανισμούς. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εκτιμάται στο ποσό του 1.200.000 ευρώ ετησίως.
(άρθρο 9 παρ. 5 γ)

4. Ετήσια δαπάνη, από τη χρηματοδότηση – επιχορήγηση Π.Μ.Σ. με αντίστοιχη αύξηση των εσόδων του Ε.Λ.Κ.Ε.. Το οικονομικό αυτό αποτέλεσμα εκτιμάται στο ποσό των 7.500.000 ευρώ.
(άρθρο 8 παρ. 1α, β)

5. Ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν:

α. Καταπτώσεις εγγυήσεων δανείων που χορηγούνται σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου σε περίπτωση μη πληρωμής των σχετικών υποχρεώσεων.
(άρθρο 9 παρ. γ')

β. Σύσταση προσωποπαγών θέσεων για τη μεταφορά σε Πανεπιστήμια προσωπικού των ήδη λειτουργούντων Ε.Π.Ι., σε περίπτωση κατάργησής τους.
(άρθρο 11 παρ. 10 γ)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπιστούν από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, πλην της υπό στοιχείο 2 δαπάνης που θα καλύπτεται από το Π.Δ.Ε. και των δαπανών 3 και 5α που θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

II. Επί του προϋπολογισμού των οικείων Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης

1. Ετήσια δαπάνη από την παροχή υγειονομικής και νοσοκομειακής περίθαλψης σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες που στερούνται υγειονομικής κάλυψης.
(άρθρο 9 παρ. 5α) Η δαπάνη αυτή εκτιμάται στο ποσό των 6.500.000 ευρώ περίπου.

2. Ετήσια δαπάνη από την ασφάλιση μεταπτυχιακών φοιτητών ή και υποψήφιων διδακτόρων που πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους. (άρθρο 9 παρ. 5β) Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εκτιμάται στο ποσό των 3.200.000 ευρώ περίπου.

3. Δαπάνη από τη δημιουργία από τα Α.Ε.Ι. μεμονωμένα ή σε συνεργασία με ομότιμα ίδρυματα της αλλοδαπής Π.Μ.Σ. στο εξωτερικό (κάλυψη δαπανών μετακινήσεων διδακτικού προσωπικού, οργάνωση και λειτουργία προγράμματος, συγκρότηση συντονιστικού οργάνου κ.λπ.). (άρθρο 10 παρ. 1α)

4. Ενδεχόμενη δαπάνη από την ανάθεση σε υποψήφιους διδάκτορες της επικουρίας μελών Δ.Ε.Π. σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. (άρθρο 9 παρ. 3δ)

5. Ενδεχόμενη δαπάνη από τη συνεργασία των Πανεπιστημίων της ημεδαπής με αναγνωρισμένα ομοταγή ίδρυματα της αλλοδαπής για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπιβλεψη. (άρθρο 10 παρ. 1γ)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπιστούν από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των οικείων Α.Ε.Ι.

III. Επί του προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (αυτοτελής δημόσια υπηρεσία επιχορηγούμενη από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Δαπάνη από τη χορήγηση επιπλέον υποτροφιών για την παρακολούθηση προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, λόγω της αποδοχής σε κάθε Π.Μ.Σ. ενός (1) υποτρόφου του ίδρυματος επιπλέον του αριθμού εισακτέων. (άρθρο 4 παρ. 3)

Η ανωτέρω δαπάνη θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Ι.Κ.Υ..

IV. Επί του προϋπολογισμού του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ..

Απώλεια εσόδων από την ασφάλιση των μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψήφιων διδακτόρων που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους στο Ίδρυμα, μόνο για τον κίνδυνο ατυχήματος. (άρθρο 9 παρ. 5β)

Η ανωτέρω απώλεια θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων του προϋπολογισμού του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ..

V. Επί του προϋπολογισμού φορέων του δημόσιου τομέα

Ενδεχόμενη δαπάνη από την:

α. Παροχή χορηγιών για την οργάνωση και λειτουργία Π.Μ.Σ.. Αντίστοιχα αυξάνονται τα έσοδα του Ε.Λ.Κ.Ε.. (άρθρο 8 παρ. 1α)

β. Απευθείας ανάθεση σε Ε.Π.Ι., έναντι αμοιβής, έργου παροχής αγαθών, υπηρεσιών ή προϊόντων εφαρμοσμένης έρευνας. (άρθρο 11 παρ. 4δ)

γ. Χρηματοδότηση Ε.Π.Ι.. (άρθρο 11 παρ. 4δ) Αντίστοιχα, αυξάνονται τα έσοδα των οικείων Ε.Π.Ι..

Η ανωτέρω δαπάνη θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των οικείων φορέων του δημόσιου τομέα.

VI. Επί του προϋπολογισμού των οικείων Ερευνητικών Πανεπιστημιακών Ινστιτούτων (Ε.Π.Ι.) Ν.Π.Ι.Δ. επιχορηγούμενα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

1. Ετήσια δαπάνη από την:

α. Καταβολή αποζημίωσης στα μέλη του Δ.Σ. των Ε.Π.Ι.. (άρθρο 11 παρ. 3η)

β. Καταβολή στα Πανεπιστήμια ποσοστού (μέχρι 15%) των ετήσιων εσόδων των Ε.Π.Ι. από τις χρηματοδοτήσεις κάθε είδους δραστηριοτήτων τους, πλην εκείνων που προέρχονται από κρατική ή κοινοτική επιχορήγηση ή αφορούν στις αποδοχές ή δίδονται στα Ε.Π.Ι. για τη χορήγηση υποτροφιών (άρθρο 11 παρ. 4β). Αντίστοιχα, αυξάνονται τα έσοδα του Ε.Λ.Κ.Ε. των οικείων Πανεπιστημίων.

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν: α. Ανανέωση της αρχικής διάρκειας της λειτουργίας Ε.Π.Ι.. (άρθρο 11 παρ. 3στ)

β. Χορήγηση υποτροφιών σε συνεργαζόμενους με τα Ε.Π.Ι. μεταπτυχιακούς φοιτητές για την εκπόνηση Μ.Δ.Ε. ή Δ.Δ.. (άρθρο 11 παρ. 9)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπισθούν από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των οικείων Ε.Π.Ι.

Αθήνα, 13 Μαΐου 2008

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Γ. Αλογοσκούφης

Ευρ. Στυλιανίδης